

3. Vyučovanie učeníkov

a) Klúčové verše z Písma

Mt 28,18-20
L 6,40
Žd 6,12
1P 2,21

2Tm 2,2
Ko 1,24-29
Žd 13,7

b) Úvod

Cielom Ježišových učeníkov je činiť nových učeníkov pre Ježiša. Ježiš povedal:

"Čiňte učeníkmi všetky národy" (Mt 28,19).

Táto výzva nezahŕňa iba vedenie ľudí k poznaniu Pána Ježiša pre nich samotných, ale jej súčasťou je viesť ich aj k duchovnej zrelosti, aby boli neskôr sami schopní viesť ľudí ku Kristu. Nemusíme čakať, kým budeme dokonalí v každej duchovnej oblasti, aby sme mohli viesť ľudí k učeníctvu. Musíme robiť to, čo od nás žiada Boh. Musíme mu vydať svoje životy a dovoliť mu, aby nás napravoval a formoval.

Lenivosť, nevera, nedostatok lásky alebo čokoľvek iné by nás nemalo zastaviť v konaní toho, čo Ježiš žiada od svojich učeníkov. Boh očakáva, že zrelosť v Kristu, ktorú sme vo svojom živote dosiahli, budeme podávať ďalej. Ak chceš vyučovať druhých, sústreď svoje úsilie na tých, ktorí sú verní a ktorí budú sami postupne schopní niekoho vyučovať (2Tm 2,2). Vieme, že aj sám apoštol Pavol takto učil Timoteja, Títa a Sílasa. Ježiš počas svojej trojročnej služby väčšinu času strávil s dvanástimi mužmi a osobitnú pozornosť venoval trom z nich. Muži, ktorých Ježiš učil, učili potom ostatných, a tí zase ďalších, až kým nebol zmenený celý vtedajší svet. Toto vyučovanie učeníkov je formou duchovnej reprodukcie. Tento princíp funguje, pretože učenici môžu všetko, čo získali vo svojom živote v Kristu, podať zase ďalej (L 6,40).

c) Tri úrovne učeníctva

1. Zborové stretnutia, veľké zhromaždenia kresťanov (L 13,10; Mt 5,1-2)

Je dôležité, aby sa Ježišovi učenici schádzali, uctievali Pána a podieľali sa na plnom vyjadrení miestneho Kristovho tela (Žd 10,25). Tento typ stretnutí však nepovzbudzuje k vytváraniu hlbokých priateľstiev a nie je vhodný pre riešenie individuálnych potrieb a osobných problémov. Tieto stretnutia sú tiež obmedzované časom a miestom.

2. Domáce skupinky alebo študijné skupinky

Ježiš často vyučoval malú skupinu svojich učeníkov (Mt 13,36; L 9,18). V malej skupinke je možné vyučovať, diskutovať alebo sa vzájomne zdieľať. Vytvárajú sa tu hlbšie priateľstvá než na veľkých stretnutiach, a je tu možné pružnejšie meniť program alebo organizáciu.

3. Individuálne učeníctvo (J 3,1-21; J 21,15-22)

Takýto prístup je veľmi dobrý pre rozvíjanie vzájomných vzťahov pri osobnom zdieľaní sa, pre osobnú službu a odpovedanie na otázky. Tento typ učeníctva je zvlášť dôležitý pre nových kresťanov, aby si našli pevné miesto v Božom kráľovstve a miestnom zbore. Keď osoba, ktorú vyučujeme,

potrebuje takýto druh osobného kontaktu, mali by sme jej byť k dispozícii. Tento prístup je však časovo aj ľudsky náročný a nestimuluje k širšiemu spoločenstvu.

Najlepšie je skombinovať všetky tri uvedené úrovne.

d) Tí, ktorí vyučujú druhých, by mali byť ľuďmi, ktorých je hodno nasledovať

Mali by:

- mať hlad po Božom slove,
- mať smäd po svätom živote,
- túžiť viac poznať Boha,
- byť odovzdaní Pánu Ježišovi a ochotní plniť jeho vôľu pri každej príležitosti bez ohľadu na to, čo to bude stáť,
- túžiť po tom, aby ich Boh použil,
- milovať Boha a jeho ľud,

býť naplnení Duchom Svätým a spoliehať sa na neho.

Tieto charakteristiky nemusia byť už plne rozvinuté, ale v živote tých, ktorí učia, by mal byť aspoň náznak, že sa rozvíjajú (1Te 2,7-8; 1K 4,15-16; 1Te 1,6).

e) Učeníci nie sú povolání iba získať ľudí pre Pána a učiť ich, ale aj:

- prenášať na svojich učeníkov radosť a entuziazmus v Kristu,
- preukazovať svojim učeníkom bezpodmienečnú a obetavú lásku,
- byť svojim učeníkom ochotne k dispozícii, obetovať im svoj čas, energiu a dokonca aj financie,
- byť pravými priateľmi v Kristu,
- povzbudzovať a viesť svojich učeníkov k verejnej modlitbe, učeniu a dokonca vedeniu,
- vyzývať svojich učeníkov k väčšej viere,
- podchytiť potenciál a schopnosti svojich učeníkov,
- vyjadriť ocenenie rastu svojich učeníkov,
- ukazovať svojim učeníkom dobrý príklad, aby boli vždy presní, zbavili sa svojich zlých návykov a nerobili nič, čo by druhému spôsobilo zakopnutie; aby venovali svoj čas, zdroje a talent na rozmach Božieho kráľovstva.

f) Ako si vybrať tých, ktorých by si mal vyučovať

1. Ak sa duchovná autorita rozhodne pre teba

Môže sa stať, že ťa vyberú za vedúceho domácej alebo študijnej skupinky nových kresťanov. V tomto prípade sa riad usmerneniami, ktoré si dostal.

2. Ak máš možnosť voľby

Prv než si Ježiš vybral tých, s ktorými sa chcel sústreďiť na program učeníctva, modlil sa k Bohu (L 6,12-13). Ak si máme správne vybrať aj my, potrebujeme múdrosť od Boha. Keď o ňu budeme vo viere prosiť, dostaneme k dispozícii ten istý zdroj múdrosti, ktorý mal Ježiš (Jk 1,5-8). Boh pre nás najlepšie vyberie z tých, ktorých už poznáme, koho by sme mali vyučovať. Preto musíme mať otvorené oči a pozerat sa. Môže sa stať, že nám Boh vybral človeka, ktorého sme priviedli k Pánu.

Ak hľadáme, koho máme vyučovať, mali by sme sa obzerať po ľuďoch, ktorí sú ochotní počúvať, učiť sa, odpúšťať, dôverovať, slúžiť, obetovať sa, milovať Boha, duchovne rásť, byť verní, zostať otvorení Bohu a podriaďiť sa múdrosti Božieho slova a jeho Ducha. Tieto kvality nemusia byť na začiatku tvojho programu učeníctva u ľudí evidentné. V skutočnosti môžu sprvoti vyzerat dosť drsne, ale my si musíme uvedomiť, že títo ľudia majú potenciál uvedených kvalít.

Zapamätaj si, Boh zaslúbil, že nám pomôže, ale iba vtedy, keď budeme konať jeho vôľu. Preto sa nezaväzuj s niekým, o kom ťa Boh neuistil. Nedoporučuje sa individuálne vyučovanie osôb opačného pohlavia, pretože niektoré oblasti, s ktorými sa potrebujú zdieľať, sú príliš intímne.

Nesúťaž s členmi tvojho duchovného vedenia, ako sú pastor alebo jeho zástupca. Ak ešte nevedia, čo zamýšľaš robiť, vysvetli im svoj program a podriaď sa každému rozhodnutiu, ktoré urobia. Neber si príliš veľa učeníkov. Títo ľudia budú potrebovať tvoju pomoc, a keď sa budeš musieť starať o mnohých, zmenší sa tvoja efektívnosť. Je lepšie vyučovať jednu osobu dobre, ako mnoho ľudí zle.

g) Začiatok študijných skupín

Ak si si vybral ľudí, ktorých budeš vyučovať, zhromaždi ich a vysvetli im, čo je tvojím zámerom. Vysvetli im, čo je to učeníctvo. Ak chceš používať túto príručku, ukáž im ju a vysvetli jej obsah. Povedz im, čo od nich očakávaš (napr. stretávať sa aspoň raz do týždňa približne na dve hodiny, štúdium jednotlivých častí už pred stretnutím, podriadenie sa tvojej duchovnej autorite - Žd 13,7). Je dôležité, aby sa koncepcii učeníctva podriadili dobrovoľne. Požiadaj ich, aby sa za to modlili.

Ak si bol požiadaný viesť skupinu ľudí, uplatni tie isté princípy. Preber ich s ľuďmi individuálne alebo s celou skupinou na prvom stretnutí.

h) Organizovanie týždenných stretnutí (pozri úvodnú časť s názvom "Ako používať túto príručku")

i) Ciele pre tvojich učeníkov

1. Na prvom mieste milovať Boha (Mt 22,37).
2. Milovať svojich blížnych ako seba samého (Mt 22,39).

3. Byť premieňaný a stále viac sa podobať Ježišovi (2K 3,18).
4. Mať záľubu v poslúchaní Boha, nech to stojí čokoľvek (J 1,21).
5. Prostredníctvom študijných skupín, diskusií alebo osobného biblického štúdia si rozširovať znalosť Božieho slova (L 24,45).
6. Zmeniť svoj životný štýl. Nenávidieť vecí, ktoré sa Bohu nepáčia. Nájsť si čas a túžiť robiť to, o čo ma Boh žiada - napr. stanoviť si každodenné stíšenie, pravidelne navštevovať zbor, byť závislý na Duchu Svätom, nie na svojich pocitoch (L 9,23; Ga 5,13-25; R 12,1-2; Tt 3,14).
7. Učiť sa efektívne využívať základné znalosti v praxi, napr. vydávať svedectvo, viesť druhých k Pánovi, učiť druhých a modliť sa za prijatie Ducha Svätého (2Tm 4,2; 2Tm 2,15).

j) Záver

Kvalita obyčajne produkuje kvantitu, ale samotná kvantita ešte nemusí nevyhnutne produkovať kvalitu. Kvality nášho života, ktoré máme v Kristu, potrebujeme odovzdať druhým. A tí, ktorí tieto kvality prijímú, potrebujú byť povzbudení, aby ich odovzdali ďalej. Ak tento proces bude pokračovať, hŕstka sa znásobí na veľké množstvo.

k) Otázky a námety k diskusi

1. Sú princípy učeníctva uvedené v tejto príručke prijateľné aj pre kresťanov 20. storočia?
2. Myslíš si, že cirkev ako celok môže byť úspešná pri budovaní dobrých základov biblickej pravdy u každého kresťana, tak aby boli schopní viesť víťazný, plodný život, ktorý by prinášal slávu Bohu a rozmach jeho kráľovstvu? Môže pri tom pomôcť program učeníctva?
3. Potrebuješ systematický prístup k učeníctvu alebo ti stačí iba sa stretávať a napredovať podľa potrieb skupiny, alebo podľa toho, ako sa vyučujúci cíti byť vedený?
4. Diskutujte o rozdiel medzi "informovaním" mysle a "formovaním" života učeníka.
5. Ak chceš vyučovať druhých ľudí, aká je tvoja motivácia - zvedavosť, vina, neistota, túžba po uznaní iných - alebo láska, vízia a Božie povolanie?
6. Mohol by si povedať druhej osobe "napodobňuj ma!" Ak to urobí, bude žiť takým životom, aký od nej chce Kristus?
7. Montaigne povedal: "Žiaden vietor nie je priaznivý pre loď, ktorá nemá cieľ."

l) Zhrnutie a aplikácia

1. Každý kresťan by mal byť zaradený do procesu učeníctva. Mal by vyučovať alebo byť vyučovaný.
2. Boh nás privádza k momentu, kedy budeme viesť iných ku kvalite života v Kristu, ktorý sme získali.
3. V procese učeníctva by mali byť zahrnuté všetky úrovne zborovej aktivity.

4. Úsilie nášho učeníctva by sme mali sústrediť na verných ľudí, ktorí budú neskôr sami schopní učiť druhých (2Tm 2,2).
5. Tí, ktorí vyučujú druhých, by mali byť hodní napodobňovania a mali by byť dobrým príkladom pre všetkých.
6. Nezaväzuj sa niekoho vyučovať, ak nemáš istotu, že je to skutočne Božia vôľa.
7. Uisti sa, či vo vyučovaní, ktoré tvoji učenici prijímajú, je rovnováha medzi pozíciou, ktorú majú v Kristu a pozíciou, ktorú by mali dosiahnuť v Kristu.
8. Keď vyučuješ druhých, nikdy nesúťaž so svojimi vodcami a neber si viac učeníkov, než môžeš efektívne zvládnuť.